

«Άγουσι δε γυναίκα επί μοιχεία κατειλημμένην» (Ιωάνν. Η, 4)

(Φέρνουν μια γυναίκα που είχε καταληφθή για μοιχεία)

Όχι δεν πρόκειται να καταπιαστούμε με θέματα θεολογικά – θρησκευτικά. Βαριά πολύ για τις αντοχές του μυαλού. Και το βεληνεκές της λογικής μας, του μοναδικού όπλου που αυτό διαθέτει δεν φτάνει.

Μια λέξη μόνο θα επιχειρήσουμε να φωτίσουμε, όπως κάνουμε άλλωστε με τις λέξεις, τη σημασία τους, την προέλευσή τους και την ετυμολογία τους, καθώς έχετε διαπιστώσει. Και συχνά – πυκνά επικαλούμαστε τη ρήση του Αντισθένη «αρχή σοφίας ονομάτων επίσκεψις». Και νάναι η επίσκεψις σκέψη πάνω στη σκέψη, σ' αυτή τη γλώσσα την τρελή Ελληνική, την ατέλειωτη. Ωστε πιάνω τον εαυτό μου να μη μπορεί να νικήσει τον εγωισμό και καμαρώνω επαναλαμβάνοντας το στίχο του «ποιητή των θεών και θεού των ποιητών», του Ομήρου: Απ' αυτή τη γενιά και το αίμα καυχίμαι πως είμαι.

Την αφορμή σήμερα έδωσε ο δημοσιογράφος, φιλόλογος, σπουδαίος συγγραφέας και γενικά πνευματικός άνθρωπος του καιρού μας κ. Παντελής Μπουκάλας και το κείμενό του στην «Καθημερινή» της Κυριακής του Θωμά (12.5.13) με τίτλο: «Ο δε Θωμάς ούκ επείθετο». Όπου αναφερόμενος στη φράση του Ευαγγελιστή Ιωάννη «ο δε Ιησούς κάτω κύψας τω δακτύλω έγγραφεν εις την γην» (Ιωάνν. Η 6,8), συμπλήρωνε ότι «ενώ στα απόκρυφα κείμενα ο Χριστός γράφει, στα κανονικά γράφει μόνο στο χώμα», προσθέτοντας: «και ουδείς διαβάσει όσα γράφει».

Έστειλα και σχετική επιστολή στον ίδιο και την εφημερίδα λέγοντάς τους ότι γέροντας είναι αυτός που γράφει και γερόντου είναι η φωνή που έρχεται όχι να διαφωνήσει, ούτε να κάνει επίδειξη ή να κυνηγήσει εντυπώσεις αλλά να συμπληρώσει μόνο για τη χαρά της παρέας. Κι αν προσφέρει κάτι πάει καλά. Θα χαρώ. Πλην κανείς δεν κατεδέχθη ν' απαντήσει, ουδέ η εφημερίδα να δημοσιέψει το γραμματίδιο. Άλλωστε «κακού κριτού λήθη κάλλιστος έπαινος» και ησύχασα.

Κι ο ίδιος μεν δεν γνωρίζω αν ο Ιησούς έγγραφε, όπως λένε, τα απόκρυφα Ευαγγέλια και μάλιστα συνέτασσε ακόμη και συμφωνητικά, όπως εκείνο της «αγοραπωλησίας του Θωμά». Που δύσπιστος και πεισματάρης ο Θωμάς δεν ήθελε να πάει στις Ινδίες να διδάξει, επικαλούμενος αρρώστια σωματική και την Εβραϊκή του εθνικότητα. Στο τέλος βέβαια πείστηκε και πήγε (πουλήθηκε έναντι «τριών λιτρών ασήμου = για τρία λίτρα ασήμι) σ' έναν Ινδό έμπορο, και το σχετικό συμφωνητικό συνέταξε, όπως λέει το απόκρυφο που

το παραθέτει αυτούσιο, ο ίδιος ο Χριστός.

Ήξερα πάντως μέχρι σήμερα ότι ο Ιησούς δεν έγραψε τίποτα. Κι ότι έγραψαν οι Ευαγγελιστές, οι Απόστολοι κι άλλοι γι' Αυτόν. Όπως τίποτε δεν έγραψε ο Πυθαγόρας («ουδέν ομολογείται σύγγραμμα»), που κι αυτός στον καιρό του ελατρεύθη σαν θεός. Και γι' αυτόν έγραψε ο Αριστοτέλης στο «περί Πυθαγορείων» έργο του, όπου μεταφέρει ό,τι σώθηκε από στόμα σε στόμα και από τις σημειώσεις που κρατούσαν οι μαθηταί του Πυθαγόρα οι λεγόμενοι «ακουσματικοί». Όπως τίποτα δεν έγραψε ο Σωκράτης, αλλά γι' αυτόν ο μαθητής του ο Πλάτων κυρίως και ο Ξενοφών. Όπως δεν έγραψαν οι αρχαίοι Σπαρτιάτες, αλλά άλλοι γι' αυτούς (Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Ξενοφών, Πλούταρχος).

Έτσι ήμουν πεπεισμένος ότι κι ο Χριστός δεν έγραψε κάτι. Και πρώτη φορά διάβασα πως έγραφε και μάλιστα συνέτασσε συμφωνητικά αγοραπωλησίας καθώς διατείνεται ο απόκρυφος ευαγγελιστής.

Να όμως που εδώ ο Ευαγγελιστής και αγαπημένος Του μαθητής Ιωάννης λέει ότι: «κάτω κύψας έγραφεν εις την γην», χωρίς όμως να μας λέει τί έγραφε. Ο δε κ. Μπουκάλας ότι «ενώ έγραφε ουδείς διαβάζει τί έγραφε».

Ας παρακολουθήσουμε ολόκληρη τη σκηνή η οποία είναι ολοζώντανη. Μεγαλειώδης. Καθημερινή κι ανθρώπινη και συνάμα θεϊκή.

Όλος ο λαός ερχόταν προς Αυτόν. Κι αφού κάθισε τους edίδασκε («πας ο λαός ήρχετο προς αυτόν και καθίσας edίδασκεν αυτούς»).

Και τότες είναι που του φέρνουν οι Γραμματείς και οι Φαρισαίοι (έχει σημασία) μια γυναίκα που είχε καταληφθή επ' αυτοφώρω να μοιχεύεται. Κι αφού τη στήσανε όρθια στη μέση του συγκεντρωμένου πλήθους του είπαν: Διδάσκαλε αυτή η γυναίκα συνελήφθη να μοιχεύεται (= παντρεμένη ούσα απατούσε τον άντρα της μ' άλλον). Κι ο Μωϋσής στο Νόμο λέει να λιθοβολούνται αυτές οι γυναίκες (να φονεύονται δια λιθοβολισμού). Εσύ τί λές;

Και συμπληρώνει ο Ευαγγελιστής: Αυτό το είπαν «εκπειράζοντες αυτόν, ίνα σχώσι κατηγορίαν κατ' αυτού» (= παραπειστικά για νάχουν κατηγορία εναντίον του), πλην ο Χριστός στην ευθεία ερώτηση «εσύ τί λές;» δεν απαντά αλλά «κάτω κύψας τω δακτύλω έγραφεν εις την γην». Για να μεταφράσουν όλοι οι επίσημοι μεταφραστές στις εγκεκριμένες και από την επίσημη εκκλησία μεταφράσεις τους ότι έσκυψε κάτω και με το δάκτυλό Του έγραφε στο έδαφος.

Γράφει λοιπόν ο Ιησούς όπως λένε όλοι τους (Αντί πολλών Κολιτσάρας εκδ. 9η 1975, βιβλικής εταιρείας τεσσάρων καθηγητών, όλες εγκεκριμένες από την Ιερά Σύνοδο της εκκλησίας της Ελλάδος

κ.λπ. και κανείς δεν διαβάσει τι γράφει. Ούτε ο Ιωάννης που ήταν παρών και βλέπει.

Και το ερώτημα είναι «γιατί». Και δεν διαβάζουν ούτε οι Γραμματείς και Φαρισαίοι που έχουν φέρει τη γυναίκα, είναι κοντά του κι έχουν υποβάλει την ερώτηση: Ο Μωϋσής λέει να φονεύεται δια λιθοβολισμού, εσύ τι λές; Κι ο Χριστός δεν απαντά αλλά «κάτω κύψας τω δακτύλω έγραφεν εις την γην», γιατί δεν κυττάζουν τουλάχιστον να ιδούν τί έγραφε, όταν μάλιστα η ερώτηση γίνεται σκόπιμα; («ίνα σχώσι κατηγορίαν κατ' αυτού»);)

Τους παρέχεται δηλαδή μοναδική ευκαιρία να ιδούν τί έγραφε μήπως εκεί είναι η απάντηση στο ερώτημά τους για να τη χρησιμοποιήσουν εις βάρος του, που είναι κι ο σκοπός τους και δεν το κάνουν. Ούτε την πρώτη φορά ούτε, ενώ επέμεναν να τον ρωτούν («επέμενον ερωτώντες») κι ο Χριστός τους είπε «ο αναμάρτητος υμών πρώτος βαλέτω λίθον» (όποιος από σας είναι αναμάρτητος ας λιθοβολήσει πρώτος), και σκύβει πάλι και ξαναγράφει («κάτω κύψας πάλιν έγραφεν εις την γην») και πάλι αυτοί οι παμπόνηροι και στρεψόδοκοι δεν διαβάζουν τί έγραψε. Γιατί άραγε;

Θα το ειπούμε ακαριαία και με σιγουριά. Διότι ο Ιησούς ΔΕΝ ΕΓΡΑΦΕ κάτι ώστε κάποιος να το διαβάσει. Αλλά «τω δακτύλω έγραφεν εις την γην» σημαίνει ότι χάραζε γραμμές στο χώμα. Έσυρε γραμμές. Έφτιαχνε σχέδια, ζωγράφιζε. Το ΓΡΑΦΩ δηλαδή εδώ, είναι με την πρώτη σημασία, του ξύνω, χαράζω, τσουγκρανίζω, σχεδιάζω. Έκαμνε δηλαδή εδώ ο Χριστός ό,τι και σήμερα οι βοσκοί με τις αγκλίτσες στο χώμα ή τα μικρά παιδιά στην άμμο. (Ο Καζαντζάκης μάλιστα γράφει στο «Ταξιδεύοντας ... ο Μοριάς» ότι οι Αρκάδες βοσκοί βολτάριζαν στην πλατεία του Άρεως στην Τρίπολη και κουβέντιαζαν μεγαλοφώνως «κουνώντας τις γκλίτσες τους σα να ζωγραφίζανε στον αέρα»).

Και κάτι περισσότερο: Ο Χριστός όχι μόνον δεν γράφει κάτι που να διαβάζεται, αλλά με την κίνησή του αυτή δείχνει απέναντι των Γραμματέων και Φαρισαίων, γνωρίζοντάς το ανάξιο των ανθρώπων και την σκοπιμότητα των πράξεών τους και της συγκεκριμένης, βαθύτατη περιφρόνηση. Καίτοι τον ρωτούν, δεν είναι ότι δεν τους απαντά αλλά στην επιμονή τους, αφού τους λέει τη φράση «ο αναμάρτητος υμών πρώτος βαλέτω λίθον» σκύβει κάτω και «σκαλίζει» αγνοώντας τους προκλητικά θα λέγαμε. Και μάλιστα δύο φορές. Θέλω να πω πως αν κι ένα απλό «καλά» με άλλο ύφος μεταβάλλεται σε «κακά» απλώστε τη στάση («κάτω κύψας») και τη φράση Του, ακολουθείστε τα και θα δείτε πόσο μεγάλη περιφρόνηση και ειρωνεία απέναντι των Φαρισαίων περιέχουν.

Που χρησιμοποιούν το Νόμο μόνο ως όπλο να σκοτώνουν. Ενώ από την άλλη, αν εξεταστούν κι άλλα πράγματα (αιτίες, σκάλισμα μέσα

μας κ.ά) τί δρόμοι ανοίγονται και πόσο ατέλειωτη και λαμπερή γίνεται. Και νάναι οι Γραμματείς και Φαρισαίοι η άρχουσα τάξη των Εβραίων. Οι μορφωμένοι, οι άρχοντες.

Και δεν είναι η μόνη φορά που ο Χριστός περιφρονεί κι απαξιοί ν' ασχοληθή μαζί τους. Ακόμα κι όταν, ευρισκόμενος σε δεινή θα λέγαμε θέση, κατά τη δίκη Του τον ρωτούν, Αυτός «ούκ απεκρίνατο». Ενώ τον Ηρώδη τον έχει αποκαλέσει «αλώπεκα».

Θα τολμούσα δε να ειπώ ότι εκείνο το μεγαλειώδες «ο αναμάρτητος υμών...» που λέει ανάμεσα των δύο κύψεων και γραψίματος στο έδαφος, χωρίς καν να τους κυττάζει, είναι τόσο περιφρονητικό σα να τους λέει: μα υπάρχουν πιο κακόβουλοι και μοχθηροί και ανήθικοι, από σας; Για ψαχτείτε; Αντιτιθέμενος συνάμα ευθέως στον Μωσαϊκό τους Νόμο. Όπου για την περίπτωση εκείνος προβλέπει θάνατο με λιθοβολισμό κι ο Χριστός στη νομική αυτή επιταγή αντιπαραθέτει το «ο αναμάρτητος υμών...».

Το Μωσαϊκό Νόμο λοιπόν εδώ, όπως κι αλλού δεν τον αμφισβητεί απλώς, αλλά τον απορρίπτει απερίφραστα αποδεικνυόμενος συνάμα όχι Μεσσίας αλλά για τους Εβραίους αντι-μεσσίας. Και βεβαίως με τέτοιους όρους ήταν αδύνατον να δεχτούν το κήρυγμά Του.

Θεολόγος δεν είμαι. Όμως επί της ουσίας η αυθεντική διδασκαλία του Ιησού σημαίνει κατάργηση του Μωσαϊκού Νόμου. Αν οι Εβραίοι δεχτούν τη διδασκαλία Του αυτομάτως η Π. Διαθήκη καταργείται, αυτοκαταργείται. Και οι Εβραίοι είπαν ΟΧΙ στο Χριστό και ΝΑΙ στο σιωνιστικό μεσσιανισμό της Τορά. Είναι γνωστό άλλωστε πόσο ο Χριστός συμπαθούσε τους Εσσαίους που ήσαν Πυθαγόρειοι. Ξεφύγαμε όμως.

Και συμπερασματικά: Δεν γνωρίζω αν ο Χριστός έγραφε ή δεν έγραφε κι αν στα απόκρυφα Ευαγγέλια συνέτασσε ακόμη και συμφωνητικά. Εδώ πάντως, στο χωρίο του Ιωάννη, ΔΕΝ ΕΓΓΡΑΦΕ ΤΙΠΟΤΑ. Απλώς χάραζε γραμμές στη γη δηλώνοντας την περιφρόνησή του στους Φαρισαίους. Και το ΓΡΑΦΩ είναι με την πρώτη σημασία του σχεδιάζω, σύρω γραμμές, ζωγραφίζω κι όχι γράφω, που είναι η σημερινή κι ήταν και τότε η δεύτερη. (Για τη μοιχεία και γιατί φέρουν μόνο τη γυναίκα κι όχι και τον μετ' αυτής.. )